

REKEFJORD STONE AS
Rekefjord
4380 HAUGE I DALANE

Kontakt saksbehandler
Jan Meling, 51568726

Rekefjord Stone AS - Vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven

Vi viser til søknad om revidert utslippstillatelse datert 30.12.2022.

Vedtak

Statsforvalteren i Rogaland fatter vedtak om endring av utslippstillatelsen til Rekefjord Stone AS. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever. Virksomheten skal innen fristen oversende Statsforvalteren dokumentasjon som viser at tiltakene er gjennomført.

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
System for energiledelse	01.05.2024	8.1
Program for overvåking av resipient	01.03.2024	11.1
Program for utslippskontroll (måleprogram)	01.03.2024	10.4
Program for utredning av svevestøv	01.03.2024	13.1
Oppdatert støykartlegging	01.07.2024	7.2
Egenrapportering (årlig per 1. mars)	01.03.2024	10.5

Kort om bakgrunnen for saken

Pukkverket Rekefjord Stone AS (RSA) ligger ved Rekefjord i Sokndal kommune. Det har vært kontinuerlig uttak og knusing av stein ved pukkverket siden 1963. RSA har en utslippstillatelse datert 11.02.2000. Ettersom RSA sin utslippstillatelse er over ti år gammel, ble bedriften anmodet av Statsforvalteren om å søke om revidert tillatelse.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemperne ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Miljødirektoratet har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) slik at utslipp av slike stoffer er stanset innen 2020.

Statsforvalterens vurdering

Vi har nedenfor gitt Statsforvalterens vurdering av søknaden. Vilkår og grenseverdier i tillatelsen følger så langt som mulig Miljødirektoratets mal «Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven».

Begrunnelse for vedtaket

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Forurensningspotensialet fra anlegget er hovedsakelig utslipp av støy og støv til luft, samt utslipp av suspendert stoff til sjø. Rekefjord Stone har døgkontinuerlig drift fra søndag kl. 22.30 til fredag kveld kl. 22.30. Det første knusetrinnet (K1) på øst og vest er i drift mellom kl. 06.00 – 22.00. Øvrige knusere benyttes i hele driftsperioden. Lasting med bruk av transportbelter foregår hele døgnet alle dager. Storstein, som lastes med grabb eller klo, lastes mellom kl. 07.00 og 22.00 hverdager og lørdager, og mellom 07.00 og 20.00 på søndager og helligdager. Det ankommer rundt 600 skip i året for lasting ved Rekefjord Stone. Knuserne og transportbånd går på strøm. Anleggsmaskiner benytter diesel som drivstoff.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelige kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypes utbredelse og økologisk tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

I området rundt Rekefjord Stone er det registrert flere naturtyper som er svært viktig (A-lokalitet), viktig (B-lokalitet) og lokalt viktig (C-lokalitet). Videre er det observert og registrert flere arter av særlig stor og stor forvaltningsinteresse som sørlandssal, alm, ask, klokkesolbie, villeple og lomvi.

Hele kysten fra Randaberg til Åna-Sira inngår i den nasjonale laksefjorden *Kysten Jæren – Dalane*. Nærmeste lakseførende elv er Sokndalselva. Rekedalselva er ikke lakse- eller sjørretførende ifølge Miljødirektoratets lakseregister.

Rekefjord Stone er et eksisterende anlegg som er lokalisert i et område som er regulert til industri, og som allerede er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep. Det er derfor ikke sannsynlig at utslipstillatelsen vil medføre ytterligere skade på naturmangfoldet.

Søknaden og Statsforvalterens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad. Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen økosystemet vil bli utsatt for etter § 10. Statsforvalteren anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad.

Statsforvalteren mener derfor at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Hovedresipient for Rekefjord Stone er Rekefjord (ID 0240000400-C). I tillegg er det noen diffuse utslipp til vannforekomsten Dyngadypet-Sirevåg (ID 0240000030-C). Bedriften grenser også mot Sogndalsstrand (ID 0240000300-C) og Nordfjord (ID 0240000500-C).

Nordfjord og Rekefjord er i Vann-nett karakterisert med vanntype beskyttet kyst/fjord. Den økologiske tilstanden for begge vannforekomstene er vurdert til god (basert på bløtbunnsfauna), mens den kjemiske tilstanden er ukjent. Registrert påvirkning er diffus avrenning fra Rekefjord Stone. Påvirkningsgraden er satt til liten for Rekefjord og middels grad for Nordfjord.

Den økologiske og kjemiske tilstanden til Sogndalstranda er tilsvarende som for Nordfjord og Rekefjord. Sogndalstranda har vanntypen moderat eksponert kyst. Det er registrert påvirkning fra utslipp av kommunalt avløpsrensaneanlegg (liten grad).

Dyngadypet-Sirevåg er i Vann-nett karakterisert som åpen eksponert kyst. Den økologiske tilstanden er god (basert på planteplankton, nitrogenforhold, bunnfauna og sedimenter), mens den kjemiske tilstanden er dårlig (basert på sedimenter) på grunn av forhøyet innhold av antracen og TBT. Det er registrert påvirkning (liten grad) fra tre kommunale avløpsrensaneanlegg som ligger i Egersund.

Rekefjord Stone skriver i søknaden at utslippsvannet fra rensebassenget på vestsiden har et høyt innhold av suspendert stoff og det er behov for å utbedre renseløsningen. Bedriften opplyser at de har jobbet med mulige renseløsninger for utslippsvannet, og detaljprosjektering av valgt løsning vil foregå i første halvdel av 2024.

På bakgrunn av at renseløsningen skal utbedres i løpet av 2024, søker bedriften om en midlertidig grenseverdi for suspendert stoff på 700 mg/l på vestsiden. På østsiden søker bedriften om en grenseverdi på 50 mg/l, som er i samsvar med krav i forurensningsforskriften kapittel 30. Ettersom undersøkelser gjennomført av NIVA viser at utslippet ikke påvirker resipienten negativt, aksepterer Statsforvalteren en høyere grenseverdi for suspendert stoff på vestsiden ut 2024, mens bedriften utbedrer renseløsningen. Fra og med 2025 fastsetter vi grenseverdier i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 30 på både øst- og vestsiden.

Samfunnsmessige hensyn

Rekefjord Stone er en hjørnesteinsbedrift i Sokndal kommune som bidrar med arbeidsplasser og lokal sysselsetting. Bedriften produserer stein til bygging av infrastruktur og bygninger i det europeiske markedet.

Vurdering etter FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikheter og stoppe klimaendringene innen 2030. Målene gjelder alle land i verden og har stor innvirkning på norsk politikk. I juni 2021 la regjeringen fram en nasjonal handlingsplan for hvordan vi skal nå målene; *Meld. St. 40, Mål med mening*. I våre vedtak etter forurensningsloven vurderer vi sakens bakgrunn mot bærekraftsmålene og vilkårene vi stiller reflekterer disse.

Rekefjord Stone bidrar med lokal sysselsetting og leverer stein av høy kvalitet til blant annet utbygging av infrastruktur i Europa, i tråd med *bærekraftsmål 9 – industri, innovasjon og infrastruktur*. Videre bidrar Rekefjord Stone med en bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressurser, i tråd med *bærekraftsmål 12 – ansvarlig forbruk og produksjon*.

Konklusjon

Statsforvalteren har konkludert med virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene ved virksomheten sammenholdt med fordeler og ulemper virksomheten for øvrig vil medføre, gir vi tillatelse til virksomheten på nærmere fastsatte vilkår.

Faktagrunnlag

I forbindelse med søknad om revidert utslippstillatelse har det blitt gjennomført flere faglige utredninger om støy, utslipp til vann og utslipp til luft. Videre følger et kort sammendrag av de ulike rapportene:

Utslipp til vann

Rekefjord Stone har utslipp av suspenderte partikler til resipienten i Rekefjord. Effekten av slike partikler på fisk, skalldyr og bunnmiljøet i fjorden har blitt vurdert av Norsk institutt for vannforskning (NIVA). Det tilføres partikler til resipienten både gjennom direkte utslipp og diffus avrenning. Ved større nedbørshendelser blakkes vannet i fjorden. NIVA opplyser at vurderingen er basert på målinger foretatt gjennom to feltinnsamlinger assosiert med ulik grad av nedbør, analyser av partikler i vannmassene og bunnsediment, sammenholdt med eksisterende kunnskap hentet fra litteraturen.

NIVA skriver at partikler fra pukkverket ble observert både i vannmassene og på bunnen. Det var større mengde partikler på stasjonen lengst inne i fjorden sammenlignet med stasjonen nærmest pukkverket, og også høyere antall partikler i overflatevannet enn i dypere vannlag. NIVA skriver at partikkelmengden er ansett å være høyere enn i kystvann uten noen spesifikk påvirkning, men samtidig var nivåene under verdier som er påvist å gi effekter i litteraturen. NIVA opplyser at partikkelanalysen viste dominans av avlange partikler i alle prøvene. Selv om slike partikler i utgangspunktet kan medføre skade, så skriver NIVA at partikkelmengdene var såpass lave at sannsynligheten for negativ effekt på fisk er ansett å være liten.

NIVA skriver at det synes å være en viss fortykning av næring på bunnen, men uten at dette gir noen utarmet bunnfauna. NIVA antar at effekt også på skalldyr i fjorden er ubetydelig, men her foreligger det svært lite litteratur om effekter.

Utslipp til luft

Nemko Norlab har vurdert støvnedfall fra Rekefjord Stone. Det er gjennomført målinger av støvnedfall på totalt fire punkter over flere år. Disse målingene er lagt til grunn for vurderingen, supplert med spredningsberegninger basert på støvnedfallsmålingene.

Utslipp av støv kommer primært fra sprengning, interne transporter, knusere, sikteverk og omlastningsstasjoner.

Nemko Norlab anbefaler i rapporten at det etableres nytt målepunkt for støv på Dampskipskaaien, og bedriften har opplyst at dette målepunktet er etablert. I fremtidig situasjon, når steinuttaket flyttes fra Vallnes til Vedåsen, anbefaler Nemko Norlab at påvirkningen fra det nye driftsområdet bør følges opp med et nytt målepunkt for støvnedfall nærmere Vedåsen, eksempelvis Lauvland.

Miljøtekniske grunn- og sedimentundersøkelser

Multiconsult gjennomførte miljøteknisk undersøkelse av sedimentene i Rekefjord i 2020 og 2021. Kartleggingen viste at sedimentene er forurenset av metaller og THC, hvor de høyeste konsentrasjonene var i prøvene nærmest det tidligere asfaltverket. Asfaltverket holdt tidligere til helt nord på østre kai. Det ble også påvist forhøyet konsentrasjon av PAH og TBT. Det er nærliggende at PAH-forurensningen kan knyttes til asfaltverket, mens kilden til TBT er bunnstoff fra båter. Vurdering av belastning av utslipp fra Rekefjord Stone til fjorden var ikke en del av kartleggingen.

Støy

Brekke & Strand har gjennomført støykartlegging i forbindelse med søknad om revidert utslippstillatelse. Det ble utført nærmålinger av kilder på anlegget i perioden juli 2021 – desember 2022. Beregning av støy til omgivelsene ble gjort basert på nærmålingene.

Døgnmidlet støynivå - L_{den}

Støykart viser at døgnmidlet støynivå i Rekefjord er godt under L_{den} 55 dB. Støynivået ved dampskipskaaien og bebyggelsen på sørsiden av tunnelen ligger rundt L_{den} 59-61 dB. Her er bidraget fra lasting i øst samt produksjon (både i øst og vest) omtrent likt. I Nordfjord er støynivået stort sett under L_{den} 55 dB. Ved de mest støyutsatte bygningene på vestsiden av fjorden ligger nivået rundt L_{den} 54-56 dB. Hovedbidraget til dette er produksjon og ikke lasting.

Støynivå på kveld - $L_{evening}$

I Nordfjord er beregnet nivå ved mest utsatt bebyggelse rundt $L_{evening}$ 50-53 dB.

I Rekefjord får de fleste støynivå under L_{evening} 50 dB. Bebyggelsen ved Lammenes på vestsiden av fjorden, og mellom tunellen og Gulskeret på nordsiden av fjorden får nivå på L_{evening} 48-50 dB, med unntak av en bygning som får beregnet nivå på 51 dB. Ved dampskipskaaien og øvrig bebyggelse sør for tunellen beregnes det er nivå opp mot L_{evening} 59 dB.

Støynivå på natt – L_{night}

Støykart viser at nivået er under L_{night} 45 dB for bebyggelse i Nordfjord. I Rekefjord er støynivået ved bebyggelse nord for tunellen under 45 dB. Ved dampskipskaaien og øvrig bebyggelse på sørsiden av tunellen er støynivået på natt rundt 50-52 dB.

Det har blitt gjennomført langtidsmålinger på dampskipskaaien for å verifisere beregningene. Målingene viser at støykartene i rapporten ikke undervurderer støysituasjonen i Rekefjord. Det innebærer at støyberegningene gir verdier som ligger rundt eller over målte nivåer i referansepunktet.

Impulslyd

Pigging av stein er en støykilde som har impulsiv karakter og kan utløse strengere støykrav til omgivelsene. I rapport datert 12. desember 2022 vurderer Brekke & Strand at eventuell skjerping av krav på grunn av impulsstøy er lite aktuelt, ettersom pigging gjennomføres skjermet mot omgivelsene. I revidert rapport datert 18. august 2023 skriver Brekke & Strand at pigging på bruddkant kan gi overskridelse av grenseverdien ved boliger/fritidsboliger. Ettersom pigging og boring på bruddkant opphørte i løpet av september 2023, er det ikke presentert støykart for disse scenariene.

Tredjepartskontroll

Flere av høringsuttalelsene i forbindelse med søknad om revidert utslippstillatelse stilte spørsmål ved blant annet metode ved utføring av støymåling og fremstilling av støykart. For å sikre at kunnskapsgrunnet i saken var riktig og omforent, ble det gitt pålegg om tredjepartskontroll av støykartleggingen. Tredjepartskontrollen ble gjennomført av Norconsult AS. Det ble ikke funnet avvik fra nasjonale føringer/krav i støykartleggingen eller i beregningsmodellen, og Norconsult AS konkluderte med arbeidet til Brekke & Strand var i tråd med god faglig praksis.

Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav

Nedenfor begrunnes vilkår og krav i tillatelsen som trenger en spesifikk begrunnelse.

Tillatelsens ramme (punkt 1 i tillatelsen)

Rekefjord Stone har i dag en produksjonsramme på 3 millioner tonn per år. Bedriften søkt om at regulering av produksjonsmengder utgår. Samtidig har blant annet Rekefjord Velforening bedt om at tillatt produksjonsmengde reduseres til inntil 1 millioner tonn per år. Bedriften må forholde seg til de fastsatte utslippsgrensene uavhengig av produksjonsmengde, men en fastsatt produksjonsmengde i utslippstillatelsen vil likevel gi forutsigbarhet for berørte naboer og kommunen. Statsforvalteren ser ikke at det er grunnlag for å redusere tillatt produksjonsmengde, men vi viderefører eksisterende grense på 3 millioner tonn per år.

Utslipp til vann (punkt 3 i tillatelsen)

Vi setter grenseverdi for suspendert stoff som omsøkt. Dette innebærer at Rekefjord Stone kan slippe ut 50 mg/l suspendert stoff på østsiden, og 700 mg/l på vestsiden ut 2024. Dette gjør vi for at bedriften skal få tid til å utbedre renseløsningen på vestsiden. Fra og med 2025 fastsettes grenseverdien til 50 mg/l på både øst- og vestsiden.

Utslipp til luft (punkt 4 i tillatelsen)

Vi setter grenseverdi for nedfallsstøv og krav til utslippsreduserende tiltak i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 30. I tillegg spesifiserer vi i tillatelsen at antall målepunkter for nedfallsstøv og plassering av disse skal være i samsvar med anbefalinger gitt av ekstern fagekspertise.

Støy (punkt 7 i tillatelsen)

Det er store variasjoner mellom støygrenser i eksisterende utslippstillatelse, omsøkte støygrenser fra bedriften og ønskede støygrenser fra naboene. Vi har satt støygrenser i utslippstillatelsen som er i samsvar med grenseverdier i forurensningsforskriften kapittel 30, men tilpasset driftstidene til Rekefjord Stone. Dette innebærer at bedriften får lempeligere krav sammenlignet med tidligere utslippstillatelse. Vi understreker at dette er en gammel tillatelse med utdaterte krav. Støygrensene i forurensningsforskriften er basert på forskning på støy og helse, og er fastsatt på bakgrunn av kunnskapen vi har om hvor mye støy folk tåler å bli utsatt for uten at de føler seg plaget av støyen. Vi forutsetter derfor at bedriften holder seg innenfor støygrensene, og vi gir ikke rom til å fravike disse.

Bedriften har opplyst at de har gjennomført flere støyreduserende tiltak underveis i søknadsprosessen, og vil ferdigstille flere tiltak i løpet av våren 2024. Tiltakene omfatter blant annet isolering av knusere, oppføring av støyskjerm på kai og innføring av støysvake anleggsmaskiner. Vi forventer derfor at bedriften vil holde seg innenfor de fastsatte grenseverdiene. For å sikre at alle naboer er ivaretatt, setter vi krav om at støykartene oppdateres etter at de siste planlagte støyskjermingstiltakene er gjennomført, og senest innen 01.07.2024. Dersom de oppdaterte støykartene viser at det er eiendommer med støyfølsom bebyggelse som fortsatt overskrider støygrensene, skal disse få tilbud om lokale støyskjermingstiltak bekostet av Rekefjord Stone. Vi understreker at krav om lokal støyskjerming er knyttet til støykartleggingen som skal være gjennomført innen 01.07.2024, og vil ikke gjelde for alle fremtidige støykartlegginger.

Selv om bedriften holder seg innenfor støygrensene, kan det fortsatt være naboer som opplever plager på grunn av støy. Vi har derfor stilt enkelte krav til driften av anlegget for å sikre forutsigbarhet for naboer. Dette innebærer blant annet enkelte aktiviteter som ikke skal foregå i spesifikke tidsrom. Vi stiller også krav om at bedriften skal oppdatere støykartene jevnlig, og ved vesentlige endringer i driftsmønster eller topografi.

Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten (punkt 10 i tillatelsen)

Rekefjord Stone skal kontrollere og dokumentere sine utslipp til luft og vann, og skal utarbeide et program for utslippskontroll som blant annet omfatter beskrivelse av metode, frekvens og kvalitetssikring av målingene. Bedriften skal også rapportere miljødata og eventuelle avvik til Statsforvalteren årlig.

Miljøovervåking (punkt 11 i tillatelsen)

Vi setter krav om at bedriften skal overvåke og redegjøre for hvordan utslipp av suspendert stoff påvirker tilstanden i resipientene og vannforekomstene. Bedriften skal derfor i samarbeid med nødvendig fagekspertise utarbeide et overvåkingsprogram, og resultatene fra overvåkingen skal redegjøre for hvorvidt det er sannsynlig at bedriften påvirker vannforekomsten.

Undersøkelser og utredninger (punkt 13 i tillatelsen)

Vi setter krav om at bedriften skal kartlegge svevestøv og vurdere resultatene opp mot krav for lokal luftkvalitet, i samråd med uavhengig fagekspertise. I tillegg skal bedriften oppdatere støykartene etter at støyskjermingstiltak er gjennomført.

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Høring

Statsforvalteren har sendt søknaden på høring til berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår samt berørte naboer. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider, samt offentlig kunngjort i Dalane Tidende og Agder Flekkefjords Tidende.

Nedenfor følger en kort oppsummering av uttalelsene og bedriftens kommentar til disse. Statsforvalteren har vurdert uttalelsene og kommentarene ved behandling av søknaden.

Sokndal kommune sin uttalelse av 08.03.2023

Sokndal kommune har kommentert følgende om støv, støy og utslipp til vann:

Støv

Sokndal kommune er bekymret for støvnedfall ved videre aktivitet, og inngrep i nye fjellområder i henhold til bedriftens plan, men ser likevel at bedriften bør få lov til å oppdatere til dagens krav. Kommunen kommenterer at det er ekstra viktig at Rekefjord Stone gjennomfører støvreduserende tiltak på fine og tørre dager, siden det er på disse dagene kommunen motta klager fra naboene. Videre mener kommunen at Rekefjord Stone må ilegges krav om nytt støvmålepunkt på Dampskipskaaien og nærmere Vedåsen, i samsvar med rapport fra Sintef Norlab AS.

Støy

Sokndal kommune mener at Rekefjord Stone må forholde seg til støygrensene gitt i forurensningsforskriften.

Utslipp til vann

Sokndal kommune mener det er viktig å opprettholde god økologisk tilstand i resipienten, og ønsker at det settes krav om oppfølging av avrenning i årene fremover og krav om prøvetaking av økologisk tilstand i bunnfaunaen.

Familien Lill Karin Larsen Haga sin uttalelse av 20.03.2023

Naboene viser til stor belastning av støv og støy fra Rekefjord Stone, og ønsker ikke at bedriften skal få tillatelse til å avvike fra regelverket.

Mariusz Schweda sin uttalelse av 22.03.2023

Naboen viser til store plager på grunn av støy, og ønsker ikke at Rekefjord Stone skal få tillatelse til å øke støvutslipp, og ønsker ikke økt produksjon ved anlegget eller støy på ettermiddag, kveld, natt, samt helger og helligdager.

Liv Ingunn og Ragnvald Leif Immerstein sin uttalelse av 25.03.2023

Naboen ønsker ikke at Rekefjord Stone skal få utvidet rammer for produksjon, og mener at belastningen allerede er stor som den er med trafikk, støv, støy og risting i huset ved salver.

Steinar Mellgren sin uttalelse av 06.04.2023

Naboen viser til rapportene som er vedlagt søknaden i forbindelse med støv, støv, sedimentundersøkelser og utslipp til vann. Naboen anfører at det er flere mangler ved de ulike rapportene som er tilknyttet søknaden.

Kjell Inge Omdal sin uttalelse av 09.04.2023

Naboen viser til støv- og støyplager, og stiller spørsmål ved om dagens metoder for måling av svevestøv og støvnedfall er gode nok. Videre mener naboen at Rekefjord Stone ikke bør ha støvutslipp som overstiger 50 L_{denr}, og lasting av storstein bør kun være tillatt mellom klokken 07.00 og 17.00 i ukedager.

Thor Arne Stormo sin uttalelse av 10.04.2023

Naboen viser til støvplager og manglende fokus på svevestøv som ikke måles, og ønsker ikke at Rekefjord Stone skal få tillatelse til å øke produksjonen. Naboen ønsker heller ikke at bedriften skal få innvilget støygrensene som er omsøkt.

Bjørn og Hege B. Tothammer sin uttalelse av 10.04.2023

Naboen viser til støv- og støyplager, og ønsker ikke at Rekefjord Stone skal få lempeligere støykrav, økt støvflukt og utvidede driftstider. Naboen viser også til at nærmeste bebyggelse er 160 meter fra bedriften, og ikke 300 meter som beskrevet i søknaden.

Sølvi Lædre og Sigurd Egeland sin uttalelse av 10.04.2023

Naboen kommenterer at de er utsatt for støy, og ønsker ikke at Rekefjord Stone skal få tillatelse til økt produksjon eller økte støygrenser. Videre ønsker naboen at bedriften skal stanse driften på nattestid og i helger/helligdager. Naboen uttrykker også bekymring for svevestøv, og er bekymret for utvidet produksjon ved Vedåsen.

Berith og Frank Midtbø sin uttalelse av 10.04.2023

Naboen ber om at Statsforvalteren avslår søknad om tillatelse på grunn av økt støv- og støynivå.

Helge Oseland sin uttalelse av 08.04.2023

Naboen uttrykker bekymring for utslipp av støv, og forventer at Statsforvalteren ikke legger til rette for økt utslipp av støv og/eller støy utover de kravene som Rekefjord Stone har i dag. Videre peker naboen på bærekraftsmål om god helse og livskvalitet, som er fremhevet i både bedriften og kommunen sin bærekraftstrategi.

Jarle og May S. Midtbø sin uttalelse av 09.04.2023

Naboen kommenterer at dagens belastning med støv og støy er over tålegrensen, og ønsker ikke at det gis utvidet tillatelse.

Frode Knutshaug sin uttalelse av 11.04.2023

Naboen beskriver utfordringer med utslipp av støv, og ønsker at bedriften reduserer aktiviteten inntil svevestøv fra bedriften kommer under kontroll.

Rune og Christine Lindås sin uttalelse av 11.04.2023

Naboen uttrykker bekymring for at fjellsiden ut mot fjorden skal fjernes innen to år, da de vil bli eksponert for enda mer støy, støv samt innsyn til brudd og prosessanlegg. Naboen kommenterer også at fjerning av dette området ikke er ivaretatt i støykartleggingen som ble gjennomført i forbindelse med søknaden.

Videre kommenterer nabo at sedimentbassengene på begge sider av fjorden er sterkt underdimensjonert, og det finnes heller ingen avgrensning for avrenning til sjø fra deres kaiområder eller nærliggende områder. Naboen forventer at Statsforvalteren stiller krav til avgrensning mot sjø på hele området til Rekefjord Stone, slik at denne typen forurensning opphører.

Naboene viser også til støvplager, og stiller spørsmål ved at svevestøv ikke er nevnt i søknaden. Naboen forventer at det stilles krav til måling av svevestøv, samt oppfølging av dette opp mot folkehelse. Naboen ber om at Rekefjord Stone sitt ønske om utvidet utslipp ikke godkjennes, samt at bedriften må redusere driften inntil støyreducerende tiltak er gjennomført slik at gjeldende regelverk blir fulgt.

Erik Sigurd Gotfredsen m.fl. sin uttalelse av 10.04.2023

Naboen viser til at de er svært utsatt for støy og svevestøv, og uttrykker bekymring for negative helseeffekter ved å bli eksponert for svevestøv. Naboen forventer at Statsforvalteren reduserer aktiviteten ved RSA med driftsstans på nattetid og i helger fra fredag ettermiddag til mandag morgen, samt setter strenge krav til kontinuerlig måling av svevestøv forskjellige steder i Rekefjord.

Videre viser nabo til at avrenning til sjø skaper negative forhold på bunnfauna og miljøet på sjøbunnen. Naboen kommenterer også utslipp av ballastvann fra skip. Og ber om at Statsforvalteren ivaretar dette i saksbehandlingen for å sikre det marinbiologiske mangfoldet. Naboen skriver også at utslipp av kloakk bør inngå i totalvurdering av miljøbelastningen som RSA påfører Rekefjorden.

Avslutningsvis skriver naboen at de forventer at Statsforvalteren setter strenge krav til at overflatevann må gå via sedimenteringsbasseng/rensetrinn som er dimensjonert for fremtiden for Rekefjord Stone sin pukkverksdrift.

Tone Vassbø sin uttalelse av 11.04.2023

Naboen skriver at dagens støybelastning allerede er urimelig, og ber om at Statsforvalteren avslår søknad om økte støygrenser, samt at bedriften ilegges restriksjoner i driftstid, eksempelvis i fellesferie og helger.

Videre kommenterer naboen at de forventer å se resultater av tiltak mot støv slik at mineralsk andel støvnedfall er godt innenfor grenseverdien i forurensingsforskriften.

Naboen uttrykker også bekymring for intensivert produksjon ved anlegget, og dermed potensielt flere skip til og fra Rekefjord.

Signe Stene m.fl. sin uttalelse av 11.04.2023

Naboen skriver at støvmengdene (svevestøv og nedfallsstøv) og støyplagene (dag, kveld og natt) oppleves som svært urimelig. Naboen forventer at Statsforvalteren skjerper kravene til drift av pukkverket, samt at Statsforvalteren følger opp at bedriften opererer i henhold til gjeldende lover, forskrifter og tillatelser og at Statsforvalteren krever dokumentasjon på at driften er innenfor tillatte grenseverdier.

Videre forventer naboen at direkte utslipp og avrenning til sjø opphører. Naboen ønsker heller ikke at regulering av produksjonsmengder skal utgå, men vil heller at regulering av produksjonsmengder skjerpes.

Douglas og Eva Mellgren sin uttalelse av 12.04.2023

Naboen viser til store plager på grunn av støy og støv, og ønsker at Statsforvalteren skjerper kravene for bedriften. Naboen uttrykker også bekymring for tap av eiendomsverdi.

Hans Erik Hjellevad sin uttalelse av 12.04.2023

Naboen ønsker at støyende arbeider kun foregår i tidsrommet 07.00 til 22.00 hverdager, og ikke i helg, helligdager og ferie, samt at støvgrensene beholdes som i dag. Videre ønsker naboen at støvgrense innskjerpes, og at det monteres flere støvmålere. Naboen skriver at anlegget må sikres slik at det ikke blir avrenning til sjøen. Naboen nevner også andre tiltak som at knusere bygges inn, anleggsmaskiner går over til elektrisk drift, samt montere vanningsanlegg ved alle transportbånd og ved lagringsplasser som hindrer støvflukt.

Rekefjord Velforening sin uttalelse av 11.04.2023

Rekefjord Velforening har skrevet en omfattende høringsuttalelse. Videre følger hovedpunktene i uttalelsen:

Høringsparter

Velforeningen kommenterer at det er langt flere som er berørt av støy enn de som ble oppgitt som høringsparter i søknaden.

Støy

Velforeningen ønsker ikke at Rekefjord Stone skal få unntak fra støykrav i regelverket, og kommenterer at bedriften har hatt god tid til å forbedre støybelastningen. Videre skriver velforeningen at den pågående nedsprenningen av fjellsiden på Immersteinfjellet ikke tar hensyn til krav i forurensningsforskriften § 30-3 som sier at virksomheten skal anlegges slik at terreng og bruddkant i størst mulig grad skjermer aktivitetene. Velforeningen krever også at ny utslippstillatelse setter krav til støyeksponering i rekreasjonsområdet Løgevik.

Velforeningen ber om at impulsstøy legges til grunn ved behandling av ny utslippstillatelse, og viser til pigging og graving ved Immersteinfjellet. Velforeningen skriver også at dette ikke er ivaretatt i støykartleggingen. Videre krever velforeningen at det ikke tillates lasting av storstein på ettermiddag, helg og helligdager, og viser til at lasting av storstein også medfører impulsstøy. Velforeningen ønsker heller ikke at bedriften skal få lov til å laste storstein 15 lørdager og 15 søndager per år.

Velforeningen mener at støykartleggingen som ble gjennomført i forbindelse med søknaden er mangelfull, og viser blant annet til at ikke alle støykilder er inkludert, impulsstøy er ikke ivaretatt, og fremtidig påvirkning av støykotene er ikke beregnet.

Støv

Velforeningen kommenterer at søknaden ikke omtaler svevestøv, og ber om at det stilles krav til måling av svevestøv i ny utslippstillatelse. Videre skriver velforeningen at det er utfordringer med støvflukt, og ber om at det stilles krav til omfattende innbygging av anlegg og masselager. Velforeningen er også kritisk til dagens målemetode for nedfallsstøv, og etterlyser krav til bedre og sikrere målemetoder samt ytterligere støvdempende tiltak.

Utslipp til vann

Velforeningen viser til at det forekommer ukontrollerte utslipp av suspendert stoff og blakking av sjøen i Rekefjord, og krever at alle direkte utslipp og avrenning til sjøen stanses. Videre ønsker velforeningen at det etableres «takrenne» rundt hele driftsområdet og at det bygges renseanlegg som fjerner partikkelmasse.

Utslipp til luft

Velforeningen ber om at Statsforvalteren regulerer utslipp til luft (NO_x, SO₂ og PM) i ny utslippstillatelse.

Lysforurensning

Velforeningen ber om at Statsforvalteren regulerer lysforurensning i ny utslippstillatelse, og pålegger Rekefjord Stone å installere tekniske installasjoner som gjør det mulig å redusere lysforurensning, eksempelvis dimmere og bevegelsessensorer.

Produksjon og driftstid

Velforeningen ønsker at produksjonsmengder fortsatt reguleres i ny utslippstillatelse, og ber om at produksjonsrammen reduseres til inntil 1 million tonn i året. Velforeningen ønsker også driftsstans om nettene.

Naturmangfold

Velforeningen viser til at bortfall av regulering av produksjonsmengder kan gi negativ miljøpåvirkning og redusert naturmangfold.

Krav om tiltak

Velforeningen har avslutningsvis listet opp en rekke tiltak som de ønsker skal gjennomføres eller bli regulert i ny utslippstillatelse, knyttet til blant annet støy, støv, driftstid, produksjonsmengder og tilsyn.

Rekefjord Stone sin kommentar i brev av 14.06.2023

Rekefjord Stone har besvart høringsuttalelsene etter tema, og vi gjengir her en oppsummering av deres tilsvarende:

Søknad om tillatelse og forhåndsvarsling

Rekefjord Stone kommenterer at de har benyttet ekstern fagekspertise for å dokumentere dagens utslipp og påvirkning i resipient, for å sikre at informasjonen som oppgis er objektiv. Når det gjelder uttalelser om at enkeltpersoner ikke har blitt varslet om søknaden, svarer bedriften at søknaden ble kunngjort for allmennheten i Dalane Tidende og Agder Flekkefjords tidende, samt på bedriftens hjemmeside.

Videre kommenterer bedriften at de ikke har søkt om midlertidig tillatelse. Det er søkt om permanent tillatelse, men har opplyst i søknaden at de vil søke om nye og lavere utslippsgrenser når utslippsreducerende tiltak er gjennomført.

Produksjonsmengder og driftstider

Rekefjord Stone skriver at det er praksis for regulering av pukkverk at det ikke er ramme for produksjonsmengder eller driftstider. Bedriften har søkt om at dagens produksjonsramme utgår, slik at reguleringen blir tilsvarende som for andre pukkverk i regionen.

Støy

Rekefjord Stone kommenterer at dagens støybidrag fra bedriften er for høyt, og viser flere planlagte tiltak som skal redusere støynivået. Videre skriver bedriften at det er innført redusert lastetid av storstein på bakgrunn av høringsuttalelsene.

Når det gjelder pigging så opplyser bedriften at uskjermet pigging vil bli behandlet som en lydkilde med impulslyd i oppdaterte støykart. Bedriften viser også til gjennomførte tiltak ved lasting av storstein.

Rekefjord Stone kommenterer også at fremtidig situasjon etter at Immersteinfjellet er tatt ned er inkludert i modellering av støy. Bedriften viser også til at det ikke er gitt støygrenser for rekreasjonsområder i forurensningsforskriften.

Støy

Rekefjord Stone kommenterer at de har satt opp to nye målestasjoner etter innspill fra Nemko Norlab (tidligere Sintef Norlab). Bedriften skriver at ved nye vesentlige topografiske endringer så vil ytterligere målestasjoner for nedfallsstøv vurderes. Rekefjord Stone påpeker også at støvflukt fra anlegget i større grad er knyttet til værforhold enn produksjonsmengde, og at det settes inn ekstra ressurser på støvdemping ved vind og tørt vær.

Utslipp til vann

Rekefjord Stone skriver at de er enig i høringsinnspillene knyttet til at utslipp til vann må reduseres, og erkjenner påpekt situasjon med virksomheten medfører blakking av Rekefjord ved større nedbørshendelser. Bedriften understreker samtidig at kartlegging utført av NIVA viser at dagens og historisk utslipp ikke har ført til påviselige negative effekter på fisk eller skalldyr i Rekefjord.

Lysforurensning

Rekefjord Stone kommenterer at pukkverket er døgkontinuerlig belyst av sikkerhetsmessige årsaker, men opplyser at de har hatt en gjennomgang av type belysning, lysstyrke og vinkling av lyskastere med mål om å redusere lys fra anlegget.

Statsforvalteren sin kommentar til høringsuttalelsene

Videre følger vår vurdering av punktene som har blitt belyst i høringsuttalelsene:

Forhåndsvarsel til sakens parter

Statsforvalteren sendte forhåndsvarsel til tilgrensende naboer og Rekefjord Velforening. Samtidig kan det være flere eiendommer som er berørt av utslipp fra Rekefjord Stone som ikke har blitt varslet direkte. Søknaden har likevel vært på offentlig høring og ble kunngjort for allmennheten i Dalane Tidende og Agder Flekkefjords tidende, samt på Statsforvalteren og Rekefjord Stone sine nettsider.

Produksjonsmengder

Rekefjord Stone har søkt om at produksjonsramme i tillatelsen utgår, mens flere naboer ønsker en redusert produksjonsramme sammenlignet med eksisterende tillatelse. Statsforvalteren understreker at krav og grenseverdier i tillatelsen gjelder uavhengig av årlig produksjonsmengde. Samtidig bidrar en fastsatt produksjonsramme til forutsigbarhet. Vi kan ikke se at det grunnlag for å redusere produksjonsrammen, men vi viderefører eksisterende krav på inntil 3 millioner tonn per år.

Driftstid

Vi pålegger ikke reduksjon i driftstid sammenlignet med dagens driftsmønster. Kravene som er fastsatt i tillatelsen legger begrensning på hvilke aktiviteter som kan utføres til hvilke tidspunkt, og regulerer dermed indirekte driftstiden ved anlegget.

Nedfallsstøv

Vi har fastsatt grenseverdi for nedfallsstøv i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 30, og vi forutsetter at bedriften oppfyller dette kravet. I tillegg forutsetter vi at bedriften setter inn ekstra ressurser på støvdemping ved vind og tørt vær. Vi har også satt krav om at antall målepunkter og plassering av disse skal være i samsvar med anbefalinger gitt av ekstern fagekspertise, slik at fremtidig endring i topografi eller driftsmønster blir ivaretatt.

Svevestøv

I utgangspunktet er det en sammenheng mellom svevestøv og nedfallsstøv, slik at krav til lokal luftkvalitet vil være overholdt når krav til nedfallsstøv er overholdt. Samtidig er det flere naboer som uttrykker stor bekymring for svevestøv og medfølgende helsekonsekvenser. Vi finner det derfor rimelig å stille krav om kartlegging av svevestøv, slik at dette kan dokumenteres.

Lysforurensning

Vi har ikke praksis for å regulere lysforurensning i utslippstillatelser, og vi har ikke fastsatt spesifikke krav knyttet til lys og tekniske installasjoner. Samtidig registrerer vi at bedriften har hatt en gjennomgang av belysning på anlegget som følge av høringsuttalene, og vi forutsetter at bedriften fortsetter å følge opp eventuelle klager på lysforurensning.

Pålitelighet i rapporter

Vi legger til grunn at de faglige utredningene i tilknytning til søknaden er gjennomført av kompetent fagekspertise, og vi har ikke innvendinger mot innholdet i disse. Samtidig har det vært flere høringsuttalelser som stilte spørsmål ved blant annet metode ved utføring av støymåling og fremstilling av støykart. For å sikre at kunnskapsgrunnlaget i saken var riktig og omforent, ble det gitt pålegg om tredjepartskontroll av støykartleggingen. Tredjepartskontrollen ble gjennomført av Norconsult AS. Det ble ikke funnet avvik fra nasjonale føringer/krav i støykartleggingen eller i beregningsmodellen, og Norconsult AS konkluderte med arbeidet til Brekke & Strand var i tråd med god faglig praksis.

Utslipp til vann

Vi fastsetter en midlertidig høyere grenseverdi for suspendert stoff på vestsiden av anlegget, slik at bedriften får tid til å utbedre renseløsningen. Vi begrunner dette med at undersøkelsen utført av NIVA viser at utslippet ikke påvirker resipienten negativt. Samtidig forventer vi at bedriften oppfyller grenseverdier i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 30 fra og med 2025. I tillegg imøtekommer vi høringsuttalen fra Sokndal kommune, og stiller krav om fremtidig overvåking. Vi stiller ikke krav om at bedriften skal etablere «takrenne» rundt anlegget, da vi vurderer dette som uforholdsmessig kostbart.

Støy

Vi konkluderer med at støyutsatte naboer ivaretas av de fastsatte støygrensene og tilhørende krav knyttet til støy. Vi setter støygrenser i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 30, som omfatter støynivåer på ulike tider av døgnet samt søndag/helligdager i tillegg til impulsstøy. Vi gir heller ikke adgang til å fravike støygrensene inntil 15 lørdager og 15 søndager per år, som var omsøkt.

Vi fastsetter ikke støygrenser for rekreasjonsområdet Løgevik. Vi begrunner dette med at støykartleggingen ikke gir grunnlag for å fastsette egne grenseverdier for rekreasjonsområdet, samt at forurensningsforskriften ikke regulerer støy i rekreasjonsområder.

Klagerett

Rekefjord Stone AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme frem.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Jan Meling
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven - Rekefjord Stone AS

Kopi til:

NOAH AS	Postboks 317	3081	HOLMESTRAND
Sokndal kommune	Gamleveien 20	4380	Hauge I Dalane
Lill Karin Larsen Haga	Eikeskogen 19	4311	Hommersåk
Mariusz Schweda	Rekefjord 199	4380	HAUGE I DALANE
Liv Ingunn Immerstein	Rekefjord 225	4380	Hauge I Dalane
Ragnvald Leif Immerstein	Rekefjord 225	4380	Hauge I Dalane
Steinar Elfinn Mellgren	Holan 15	4373	Egersund
Kjell Inge Omdal	Leirkarveien 7	4032	STAVANGER
Thor Arne Stormo	Nordfjordveien 7	4380	HAUGE I DALANE
Bjørn Tothammer	Elef Tothammers Vei 40	4380	HAUGE I DALANE
Hege Breivik Tothammer	Elef Tothammers Vei 40	4380	HAUGE I DALANE
Sølvi Lædre	Løgevigsveien 105	4380	HAUGE I DALANE
Sigurd Egeland	Løgevigsveien 105	4380	HAUGE I DALANE
Berith Midtbø	Rekefjord 171	4380	HAUGE I DALANE
Frank Arild Midtbø	Rekefjord 171	4380	HAUGE I DALANE
Helge Oseland	Rekefjord 129	4380	HAUGE I DALANE

May Synnøve Midtbø	Rekefjord 134	4380	HAUGE I DALANE
Jarle Midtbø	Rekefjord 134	4380	HAUGE I DALANE
Frode Knutshaug	Rekefjord 114	4380	HAUGE I DALANE
Rune Lindås	Rekefjord 26	4380	HAUGE I DALANE
Christine Lindås	Rekefjord 26	4380	HAUGE I DALANE
Erik Sigurd Gotfredsen	Rekefjord 31	4380	Hauge I Dalane
Tone Vassbø	Oscars Gate 41 A	0258	OSLO
Signe Stene	Håbafjellveien 46	4325	SANDNES
Douglas Harold Mellgren	Rekefjord 78	4380	Hauge I Dalane
Eva Sørås Mellgren	Rekefjord 78	4380	HAUGE I DALANE
Hans Erik Hjeljestad	Daleveien 73 A	4328	SANDNES
REKEFJORD VELFORENING	Rekefjord 55	4380	HAUGE I DALANE
Ann Helen Tvedt	Daleveien 11	4328	SANDNES
Jostein Bengt Elle	Nordfjordveien 8	4380	Hauge I Dalane
Sigbjørn Dysjaland	Rygjaveien 5 B	4307	SANDNES
Roar Magne Kydland	Holmavegen 15 B	4344	Bryne
May Brit U Dysjaland	Klokkerveien 17	4325	Sandnes
Geir Urdal	Eiaveien 2395	4380	HAUGE I DALANE
Frode Dysjaland	Klokkerveien 17	4325	SANDNES
Britt-Reidun Løvland	Kleivan 6	4380	Hauge I Dalane
Solfrid R M Bergsaker	Sandalssvingen 8	4022	Stavanger
Victoria F S Mydland	Markveien 6	4380	Hauge I Dalane
John Godtfred Støle	Kjellaug Løkling Støle, Tothammer I Dalane	4380	Hauge
Reidun Borgny Ræg	Knudehagen 3	4380	Hauge I Dalane
Edgar Nilsen	Daleveien 11	4328	SANDNES
DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD SØR-ROGALAND FISKARLAG	Ladebekken 50	7066	TRONDHEIM
	c/o Tor Bernhard	4158	BRU
	Harestad Bruveien 230		
NATURVERNFORBUNDET I ROGALAND	Henrik Ibsens gate 59	4021	STAVANGER
ROGALAND FYLKESKOMMUNE	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
FISKERIDIREKTORATET	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP (DSB)	Postboks 2014	3103	TØNSBERG

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven Rekefjord Stone AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 17. Dette tillatelsesdokumentet er ajourført per 22.11.2023 og erstatter tidligere tillatelsesdokumenter.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.¹

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Bedrift	Rekefjord Stone AS
Postadresse for bedriften	4390 Hauge i Dalane
Org. nummer (bedrift)	990734836
Næringskode og bransje	08.111 Bryting av stein til bygge- og anleggsvirksomhet
Kategori for virksomheten ² / Type virksomhet	Pukkverk
Kommune og fylke	Sokndal, Rogaland
Lokalisering av virksomheten	UTM sone 32, øst: 339658, nord: 6468392

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2023.0805.T	Anleggsnummer: 1111.0006.01
Tillatelse første gang gitt: 11.02.2000	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: 22.11.2023
Kirsten Redmond Kristiansen fagleder forurensning	Jan Meling seniorrådgiver

¹ I dette dokumentet brukes ordet "virksomhet" om den produksjon eller aktivitet som drives og som tillatelsen gjelder. Ordet "bedrift" brukes om den juridiske enhet som er ansvarlig for å overholde plikter og begrensninger (vilkår) i virksomhetens tillatelse, den som må søke om eventuelle endringer, som leverer avfall osv. Ordbruken er søkt gjennomført så konsekvent som mulig i dokumentet.

² Jf. forskrift om begrensning av forurensning av 06.01.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring
1	21.11.2023	<p>Generell oppdatering av mal.</p> <p>Punkt 2: Oppdaterte krav om internkontroll og generelle vilkår.</p> <p>Punkt 3: Endring av utslippskrav etter søknad og i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 30.</p> <p>Punkt 4: Presisering av krav til antall målepunkter og utslippsreducerende tiltak.</p> <p>Punkt 5: Oppdaterte krav om grunnforurensning og forurensede sedimenter.</p> <p>Punkt 6: Oppdaterte krav om kjemikalier.</p> <p>Punkt 7: Endring av grenseverdier for støy og generelle vilkår om støy.</p> <p>Punkt 8: Oppdaterte krav om energiledelse.</p> <p>Punkt 9: Oppdaterte krav om avfall.</p> <p>Punkt 10: Oppdaterte krav om utslippskontroll og rapportering.</p> <p>Punkt 11: Krav om miljøovervåking.</p> <p>Punkt 12: Oppdaterte krav om forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.</p> <p>Punkt 13: Krav om utredning av svevestøv.</p>

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av steinmaterialer. Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av inntil 3 millioner tonn pr. år. Ved behov for økt produksjonsramme skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 13. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 13.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 til 13 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jfr. pkt. 2.3.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår 3.3, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens vilkår, må bedriften avklare

med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 12.4.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette³. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 12.1.

---

³ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslippsbegrensninger til og med desember 2024

Fra og med dags dato skal utslippene fra bedriften minimum tilfredsstillende de utslippsbegrensningene som er listet i tabell 3.1.

Tabell Error! No text of specified style in document..1 Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger jf. punkt 10.2.

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser	Gjelder fra	Gjelder til
Prosessvann øst	Suspendert stoff	50 mg/l (maksimalkonsentrasjon)	d.d	
Prosessvann vest	Suspendert stoff	700 mg/l (midlingstid: måned)	d.d	31.12.2024

3.1.2 Utslippsbegrensninger fra og med januar 2025

Fra og med januar 2025 skal utslippene fra bedriften minimum tilfredsstillende de utslippsbegrensningene som er listet i tabell 3.2.

Tabell Error! No text of specified style in document..2 Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger jf. punkt 10.2.

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser	Gjelder fra
Prosessvann øst	Suspendert stoff	50 mg/l (maksimalkonsentrasjon)	d.d
Prosessvann vest	Suspendert stoff	50 mg/l (maksimalkonsentrasjon)	01.01.2025

3.2 Utslippsreducerende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet. Så langt det er mulig skal overflatevannet ledes via samme utjevnings/sedimenteringsbasseng som prosessavløpsvannet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra vaskeplasser, verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende rensenhet.

3.3 Utslippspunkt for prosessavløp

Utslippspunkt vest er plassert på 7,5 meters dyp, med koordinater UTM 32, N 6468817 Ø 339434. Utslippspunkt øst er ikke dykket, men har koordinater UTM 32, N 6468457 Ø 339600.

Utlegging av utslippsledning eller lignende tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av den kommune der tiltaket skal settes i verk, jf. havne- og farvannsloven⁴.

3.4 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann.

3.5 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

3.6 Mudring

Dersom det som følge av bedriftens virksomhet skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Tapte steinmasser ved lastning på skip kan hentes opp fra land uten avklaring fra forurensningsmyndigheten.

4 Utslipp til luft

4.1 Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsgrenser for nedfallsstøv gjelder:

*Tabell **Error! No text of specified style in document..2** Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger jf. punkt 10.2.*

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser		Gjelder fra
		Konsentrasjon	Midlingstid	
Aktivitet ved virksomheten	Mineralsk nedfallsstøv	5 g/m ²	30 dager	d.d

Utslippsgrensen gjelder mineralsk andel målt ved nærmeste nabo, eller annen nabo som eventuelt blir mer utsatt.

4.2 Utslippsreducerende tiltak

Virksomheten skal gjennomføre effektive tiltak for å redusere støvutslipp fra all støvende aktivitet slik som knusing, sikting, transport og lagring.

---

⁴ Jf. lov om havner og farvann av 21.06.2019 nr. 70 § 14

Borerigger skal ha støvsug med rensing, eller det skal påsprøytes vann for å dempe støving mest mulig.

Annet prosessutstyr skal enten være innebygget med en varig tett konstruksjon med avsug og effektiv støvfiltrering, eller det skal benyttes et automatisk vannpåsprøytingsanlegg med hensiktsmessig plasserte dyser beregnet til bruk ned til -10 °C ved knusing, sikting og transport.

Åpne lager av råvarer og produkter, trafikkarealer og støvdeponi skal fuktes med vann for å hindre støvflukt.

Vannet kan ved behov tilsettes overflateaktivt stoff for å hindre støvflukt. Virksomheten skal kunne dokumentere at eventuell bruk av overflateaktivt stoff er risikovurdert med tanke på miljøskade.

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.3 Målepunkter for nedfallsstøv

Antall målepunkter og plassering av disse skal være i samsvar med anbefalinger gitt av ekstern fagekspertise. Ved endring i driftsmønster og topografi skal det gjøres en ny vurdering av målepunktene i samråd med ekstern fagekspertise.

4.4 Lukt

Det skal ikke forekomme luktutslipp fra virksomheten.

5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetens område og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forureningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriftens kapittel 2⁵, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriftens kapittel 22⁶.

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁷

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁸ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

---

⁵ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

⁶ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 22 om mudring og dumping i sjø og vassdrag

⁷ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁸ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

7 Støy

7.1 Grenseverdier for støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Mandag-fredag (kl. 06-18)	Kveld mandag-fredag (kl. 18-22)	Lørdag	Søn-/helligdager	Natt (kl. 22-06)	Natt (kl. 22-06)
55 L_{den}	50 $L_{evening}$	50 L_{den}	45 L_{den}	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} angir A-veiet gjennomsnittsnivå for døgn (dag-kveld-natt / day-evening-night) med straffetillegg på 5 dB på kveld og 10 dB på natt. Med impulsstøy eller rentonelyd er grensen 5 dBA lavere. Den strengeste grenseverdien legges til grunn når impulslyd opptrer med i gjennomsnitt mer enn 10 hendelser per time.

$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalentnivå for kveldsperioden kl. 18-22.

L_{night} er A-veiet ekvivalentnivå for 8-timersperioden fra kl. 22-06.

L_{AFmax} , som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens område er likevel ikke omfattet av grensene.

7.2 Generelle krav

Bedriften skal utarbeide oppdaterte støysonekart innen 01.07.2024. Videre skal støysonekart oppdateres hvert 2. år. Støysonekart skal også oppdateres ved vesentlige endringer i topografi og driftsmønster, i samråd med uavhengig fagekspertise.

Bedriften plikter å redusere utslipp av støy så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Dersom støyutredninger eller endringer i driften tilsier det, kan Statsforvalteren stille krav om tiltak for å begrense støyen.

7.3 Lokal støyskjerming

Eiendommer med støyfølsom bebyggelse som overskrider grenseverdier for støy etter at støykartene er oppdatert innen 01.07.2024, skal få tilbud om lokale støyskjermingstiltak bekostet av bedriften.

7.4 Krav til drift

I tillegg til grenseverdier for støy, gjelder følgende begrensninger i driftstid:

- Grovknuser skal ikke være i drift på natt (kl. 22-06)
- Det skal ikke lastes med storstein på natt (kl. 22-06)
- Uskjermet pigging og boring skal kun foregå i tidsrommet 08-16 mandag - lørdag

8 Energi

8.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i virksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Systemet skal være etablert innen 01.05.2024.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 10.5.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.⁹

---

⁹ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr. 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr. 931.

For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal primært ombrukes i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig uten urimelig kostnad gjenvinnes på annen måte.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

9.2 Håndtering av avfall

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til grunn eller overflatevann. Sjenerende støving skal unngås. Farlig avfall skal håndteres i henhold til avfallsforskriften kapittel 11.

I tillegg gjelder følgende:

- a. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 Internkontroll og punkt 12 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.
- b. Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.
- c. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- d. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
- e. Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke¹⁰ med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

For visse typer tanklagring gjelder forurensnings forskriftens kapittel 18.

---

¹⁰ Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

10 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

10.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 10.4).

Bedriften skal også kartlegge virksomhetens bidrag til støy, jf. punkt 7.

10.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tillatelsen
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

10.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

10.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 10.1 første avsnitt), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 10.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 10.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

10.5 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

11 Miljøovervåking

11.1 Overvåking av resipienter etter vannforskriften

Bedriften skal overvåke og redegjøre for hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i resipientene og vannforekomstene. Den skal også vise påvirkning fra virksomhetens tidligere utslipp. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

Bedriften skal i samarbeid med nødvendig fagekspertise utarbeide et overvåkingsprogram og redegjøre for hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes i programmet. Programmet skal oversendes forurensningsmyndigheten for eventuelle merknader innen 01.03.2024.

Overvåkingen skal gjennomføres av uavhengig fagekspertise i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av bedriften selv i samråd med fagekspertisen.

Resultatene fra undersøkelsen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Resultatene skal foreligge i form av en rapport som blant annet redegjør for hvorvidt det er sannsynlig at bedriften påvirker vannforekomsten.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

12 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

12.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc. og fremtidige klimaendringer.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

12.2 Forebyggende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette gjelder både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

12.3 Beredskap

Dersom de forebyggende tiltakene ikke har redusert miljørisikoen til et akseptabelt nivå, må bedriften utarbeide en beredskapsplan med utgangspunkt i miljørisikoanalysen i 12.1.

12.3.1 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide en beredskapsanalyse for restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som utgjør restrisiko skal bedriften utarbeide og begrunne:

- a. organisering av beredskapen
- b. nødvendig beredskapsutstyr
- c. nødvendig mannskap
- d. responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

12.3.2 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsanalysen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

12.3.3 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av bedriftens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

12.3.4 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst en gang pr. år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

12.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹¹. Bedriften skal også så snart som mulig underrette forurensningsmyndigheten i slike tilfeller.

---

¹¹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

13 Undersøkelser og utredninger

13.1 Utredning av svevestøv

Bedriften skal kartlegge svevestøv og vurdere resultatene opp mot grenseverdier for lokal luftkvalitet i forurensningsforskriften kapittel 7. Valg av utstyr, plassering av målepunkt og varighet av målingen skal gjøres i samråd med uavhengig fagekspertise.

Bedriften skal sende et program for utredning av svevestøv til forurensningsmyndigheten for eventuelle merknader innen 01.03.2024.

13.2 Utarbeidelse av støysonekart

Oppdaterte støysonekart utarbeidet iht. punkt 7 skal sendes kommunen og forurensningsmyndigheten innen 01.07.2024.

14 Eierskifte, omdanning mv..

Hvis det driftsansvarlige selskap overdras til ny eier eller driftsansvaret overføres til annet selskap, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

15 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til forurensningsmyndigheten.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Forurensningsmyndigheten kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil forurensningsmyndigheten etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹². De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Bedriften skal også for nedleggingsåret rapportere miljødata og eventuelle avvik via altinn.no, jf. punkt 10.5.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til forurensningsmyndigheten i god tid før start er planlagt.

16 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

---

¹² Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 til 14.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE

4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Organiske UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
3-benzylidene-1,7,7-trimethylbicyclo[2.2.1]heptan-2-one	3-BC